

Ταραξάκο (*Taraxacum officinale*)

Ταραξάκο το φαρμακευτικό
Οικογένεια: Asteraceae (Σύνθετα)

Κοινή Ονοματολογία

- Αγριοράδικο
- Πικραλίδα
- Πικροφάκα
- Μαρουλίδα
- Κοφτό

Α. Κώτσιρας
Κ. Νηφάκος

Βοτανικά Χαρακτηριστικά

Φυτό:

- Πλώδες, Δικοτυλήδονο
- Ύψος 15-30 εκ
- Εκροή γαλακτώδους χυμού (latex) σε τραυματισμούς

Βλαστός:

- Μικρός, κοντός (δεν δημιουργείται στην βλαστική φάση)

Φύλλα:

- Επιμήκη με εγκολπώσεις, οδοντωτά
- Σχηματισμός πυκνής ροζέτας

Βοτανικά Χαρακτηριστικά

Ρίζα:

- Αναπτυσσόμενη κύρια ρίζα.
- Ανάπτυξη σε βάθος 15-40 εκ.

Άνθη:

- Ύψος ανθικού στελέχους 40-50 εκ.
- Χαρακτηριστική κεφαλή των συνθέτων
- 100-300 κίτρινα ανθίδια

Καρπός:

- Αχαίνιο

Σπόρος:

- Επιμήκης, με πάππο από λευκοκίτρινες τρίχες (μεταφορά με τον αέρα)

Μορφολογικά Χαρακτηριστικά

Το ταραξάκο μοιάζει μορφολογικά με άλλα φυτά, όμως τα πιο **ευδιάκριτα μορφολογικά του χαρακτηριστικά** είναι:

- α) οι ποδίσκοι των ταξιανθιών είναι κούφιοι εσωτερικά και ευθείς, ενώ αντίθετα σε άλλα φυτά οι ποδίσκοι των ταξιανθιών είναι συμπαγείς και σε κάποια και διακλαδιζόμενοι,
- β) τα φύλλα του είναι οδοντωτά και άτριχα, ενώ σε άλλα φυτά τα φύλλα είναι περισσότερο λοβωτά και κυρίως φέρουν τρίχες.

Φύλλα

Τα φύλλα του Ταραξάκο είναι βαθιά οδοντωτά στην περιφέρεια «δόντια λιονταριού»

Βοτανικά χαρακτηριστικά
του *Taraxacum officinale*

Ο σπόρος φέρει στην εξωτερική επιφάνεια λευκό, τριχοφόρο πάππο, (μεταφορά με τον αέρα)

Άνθη Ταραξάκο

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Εργαστήριο Λαχανοκομίας

Αχάινια Ταραξάκο

Εδαφοκλιματικές απαιτήσεις

Κλίμα:

- Φυτό ψυχρής εποχής
- Καλύτερη ανάπτυξη όταν επικρατούν χαμηλές θερμοκρασίες
- Το καλοκαίρι ξηραίνεται το υπέργειο τμήμα και εισέρχεται σε λήθαργο

Έδαφος:

- Προσαρμογή σε εδάφη με διαφορετικά εδαφολογικά χαρακτηριστικά και σε μεγάλο εύρος οξύτητας
- Καλύτερη ανάπτυξη σε ελαφρά εδάφη

Πολλαπλασιασμός

Πολλαπλασιασμός με σπόρο

- Απευθείας σπορά στο χωράφι.
- Μεταφύτευση έτοιμων σποροφύτων από το φυτώριο (αυξημένο κόστος).
- Συλλογή σπόρου από αυτοφυή ή καλλιεργούμενα φυτά τον Ιούνιο.

Εγκατάσταση της καλλιέργειας

Δυνατότητα σποράς σε διάφορες εποχές:

- Φθινόπωρο (μονοετής καλλιέργεια)
 - Δεν αναβλαστάνει
 - Μια συγκομιδή

- Αρχή ή τέλος ανοίξεως (πολυετής καλλιέργεια)
 - Δεν συγκομίζεται τον πρώτο χρόνο
 - Δημιουργία ριζώματος-Εγκατάσταση της καλλιέργειας
 - Κατά τις αρχές Ιουνίου ξεραίνεται το υπέργειο τμήμα και εισέρχεται σε λήθαργο
 - Το επόμενο φθινόπωρο αναβλαστάνει
 - Σπάσιμο ληθάργου: άρδευση, χαμηλές θερμοκρασίες, φωτοπερίοδος

Εγκατάσταση της καλλιέργειας

- Κατεργασία του εδάφους
 - Προετοιμασία σποράς-ψιλοχωμάτισμα
- Επιφανειακή σπορά
 - Βάθος σποράς 0,3-0,5 εκ.
 - Εποχή: κατά τις αρχές της ανοίξεως (αρχές Μαρτίου).
 - Χρήση πνευματικών σπαρτικών
- Αποστάσεις σποράς
 - 3-5 εκ επί της γραμμής.
 - Εναλλαγή των φυτών στις διπλανές γραμμές (τεθλασμένη γραμμή)

Καλλιεργητικές Φροντίδες

- **Αφαίρεση ζιζανίων**
 - σκαλίσματα-βοτανίσματα-ζιζανιοκτόνα
- **Αραίωμα φυτών** (όταν έχει γίνει πυκνή σπορά)
- **Επιφανειακή λίπανση**
 - Άζωτο (μικρές δόσεις για την αποφυγή συσσωρεύσεως νιτρικών)
 - Κάλιο (μικρές απαιτήσεις)
 - Οι επιφανειακές λιπάνσεις είναι πιο απαραίτητες στην πολυετή μορφή καλλιέργειας (εξάντληση των αποθεμάτων)
- **Φυτοπροστασία**
 - Περιορισμένα προβλήματα (αφίδα, αλευρώδης, θρίπας, έντομα εδάφους, περονόσπορος, βοτρυτής, ιώσεις, κλπ)

Συγκομιδή

▪ Στάδιο συγκομιδής

- Όταν το φυτό φθάσει στο εμπορεύσιμο μέγεθος: **ροζέτα** (προσοχή, να μην πλησιάσει το στάδιο της ανθίσεως)

▪ Διάρκεια συγκομιδής

- Από τον χειμώνα μέχρι την άνοιξη
- Καλύτερη η παραγωγή τον χειμώνα της πρώτης χρονιάς
- Πραγματοποιείται συνήθως μια κοπή τον χρόνο

▪ Διάρκεια καλλιέργειας

- Η ίδια καλλιέργεια μπορεί να διατηρηθεί έως και 8 χρόνια
- Στην πράξη, διατηρείται 3-4 χρόνια

Συγκομιδή

▪ Βήματα κατά την συγκομιδή

- Προσεκτική κοπή έτσι ώστε τα φύλλα να παραμείνουν ενωμένα
- Καθάρισμα των μη εμπορεύσιμων φύλλων (παρηκμασμένων ή τραυματισμένων)
- Εναλλακτικά, κόψιμο των φύλλων πάνω από την βάση της ροζέτας και δέσιμό τους σε δεσμίδες

Σημαντικά σημεία της καλλιέργειας

Πλεονεκτήματα

- Προϊόν υψηλής προστιθεμένης αξίας
- Μεγάλο εύρος διάρκειας συγκομιδής
- Υψηλή διατροφική αξία
- Φαρμακευτικές ιδιότητες

Σημαντικά σημεία της καλλιέργειας

Μειονεκτήματα

- Χρονοβόρα καλλιέργεια (φυτό βραδείας αναπτύξεως)
- Δέσμευση του χωραφιού καθ' όλη την διάρκεια του έτους
- Μείωση των τιμών λόγω οικονομικής κρίσεως
- Δυσκολία στην εξεύρεση και στην συγκομιδή σπόρου

Φαρμακευτικές Ιδιότητες

Οφείλονται στις εξής ενώσεις:

- Λακτοπικρίνη (τερπενική λακτόνη). Σε αυτήν οφείλεται η πικρή γεύση
- Κουμαρίνες
- Καροτενοειδή
- Τριτερπένια
- Φυτοστερόλες

Διάθεση Προϊόντος-Χρήσεις

Διάθεση-Χρήσεις

- νωπό (ροζέτα)
- αποξηραμένα φύλλα
- η ρίζα (πλούσια σε ινουλίνη) αφού ξηραθεί, καβουρδιστεί και αλεστεί μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν πρόσθετο στον καφέ.

Διάθεση Προϊόντος-Χρήσεις

Διάθεση-Χρήσεις

Παραγωγή καουτσούκ από Ταραξάκο για χρήση σε ελαστικά

Καινοτόμο πρόγραμμα της Continental σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και εφαρμοσμένης Οικολογίας Frannhofer.

